

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per
drukregel.

De personen die zich aan den *Postrijder* zullen abonneeren voor het jaar 1874, zullen het blad gratis ontvangen tot den 4^{en} januari aanstaande.

TONGEREN, DEN 25 NOVEMBER.

De Kamer.

De Kamer discuteert over het wetsontwerp dat het gouvernement toelaat de fabricatie der zilveren munt tijdelijk op te schorsen.

Eenige lieden denken, dat de huidige zittijd rustig zal aflopen, aangezien het antwoord op 't adres der troonrede alsook 't budget van oorlog schier zonder discussie gestedemd zijn.

Zij hebben 't mis: de heer Frère-Orban heeft zijn inzicht te kennen gegeven om de « akten des gouvernementes » te beoordeelen, en aan te toonen, hoe zwaar de lasten zijn, die den burgers zijn opgelegd ten gevolge der « onlangs gestedemde wetten. » De heeren Van Humbeek en Anspach hebben eene gelijke verklaring afgelegd.

Het gouvernement is volstrekt niet bevreesd over dergelijke discussie. Integendeel! het zal er niet weinig bij winnen, door de vergelijking, die zal kunnen getrokken worden tusschen de politiek van haat, geweld en willekeur, als onder den heer Frère, en de politiek en verdraagzaamheid, verzoening en vrijheid, onder het kabinet Malou.

Wat de lasten betreft, onder welke de familiën gebukt gaan, met moet een kolossalen *toupet* hebben, gelijk de heer Frère, om daarvan te durven spreken. Heeft hij dan vergeten, dat hij het jaarlijksch contingent des legers 2000 man *vermeerderd* heeft? Heeft hij vergeten, dat zijne wet de familiën op dit oogeblik buiten machte stelt, om zich eenen replaquant voor hunnen in 't lood gevallen zoon te koop te nemen?

Welnu! hij kome met zijne beschuldiging voor den dag, maar 't antwoord zal klinkend zijn!

Zitting van 21 november.

De zitting wordt om 2 1/2 uur geopend.

De algemeene discussie wordt geopend over het wetsontwerp waarbij de toelating gevraagd wordt om het slaan van zilveren stukken van 5 frank te beperken of op te schorsen.

De heer Vermeire kan het ontwerp niet goedkeuren, wijl het strekt tot het ontmunten van het zilver. Men wil den voorraad zilver behouden, om de verhooging van het disconto te vermijden. Als men maar goud alleen behoudt, dan zullen in geval van crisis de banken van uitgifte ten onder gaan. Hij hoopt dat het gouvernement, als het ontwerp gestedemd wordt, maar in redelijke palen van zijne macht gebruik zal maken.

De heer Dumortier verklaart zich tegen het wetsontwerp. Hij verdedigt het stelsel van de twee munstandaarden, en treedt hierover in breedvoerige uitwijdingen.

Hij wordt bestreden door de heeren Malou, Frère Orban en Jamar.

De heer Vermeire vraagt dat men de handelskamers zou raadplegen.

Minister Malou zegt dit niet gedaan te hebben, omdat het onnoodig was. Hij zegt, in strijd met de bewering van M. Dumortier, dat de groote uitgifte van banknoten eene weldaad voor het land is. Hij betreurt dat de heer Dumortier den wettigen gang met den gedwongen gang verwacht.

De heer Dumortier. — Maar mag ik eene banknoot weigeren?

Minister Malou. — Ja zeker.

De heer Dumortier. — Dan zeg ik niets meer.

Minister Malou bestrijdt de opmerkingen der vorige sprekers en vraagt aan de Kamer eene gunstige stemming voor het ontwerp. Het is eene eenvoudige voorzorg in de crisis welke wij beleven.

De zitting wordt om 4 uur geheven.

De *Courier de Bruxelles*, die altijd zoo moedig voor de Vlaamsche rechten in de bres springt, bevat een artikel: *les Flamands vendus*, waarin dit blad eene comeditje aan het licht brengt, gespeeld tusschen de mannen-

Van Humbeek en eenige flaminganten van Brussel.

Volgens berichten, zegt dit blad, waren de radicalen van het *Brouwershuis*, bang geworden over de gevolgen, die de balloteering kon hebben; en der *habielen*, de heer Jottrand (zoon,) werd naar het flaminganten-comiteit de *Veldbloem* afgezonden.

Dit comiteit werd aangezet, om voor de radicalen te stemmen, terwijl deze in de voorloopige kiezing, den Vlaamschen kandidaat. Dr Kops, hadden uitgelachen, schier uitgejouwd.

Ziende, dat de radicalen bedreigd werden, door de kandidatuur van den heer Bochart, liepen zij naar de Vlamingen, en deze sloten eenen koop met hen. De heer Jottrand beloofde dat 't stadhuis zou geven: eene *Vlaamschen theater en...* 50,000 fr. subsidie per jaar. Veel beloven en niets geven dat doet den gek in vreugde leven!

Er was in gansch die beweging te Brussel, een enkel persoon, die zich altijd partijganger van 't Vlaamsch heeft verklaard, en dat was de heer Bochart; deze heeft meer dan eens dien theater gevraagd, welke de heer Jottrand — en met wat reden en recht? kwam beloven. 50,000 fr. subsidie per jaar — 't is nog al wel! De heer Jottrand had even goed een half miljoen kunnen beloven.

In voorspoed lachen de geuzen van Van Humbeek — precies gelijk te Antwerpen met de Vlamingen; in tegenspoed beloven zij bergen van goud, en zekere Vlamingen laten zich daaraan vangen. Hoe 't ook zij, evenmin als 't verfranschend doctrinarisme met het Vlaasch gaat, nog minder gaat het met het radicalisme meê.

De Vlaamsche burgerij zal nooit gemeene zaak maken met de oproermakers in de straat met de verfranschende geblutste hoeden en scheefgelopen schoenzolen; met de huilers tegen Kerk en eigendom!

(Hanpelsblad.)

Belgische Illustratie.

De *Belgische Illustratie* bevat, in de aflevering dezer week, het portret van M. Coomans, van den zoo populairen schrijver en redenaar in onze Kamer. Wij zijn er zeker van, dat dit portret door de inschrijvers der *Illustratie*, gunstig zal worden ontvangen. Verschillende schoone gravuren volledigen deze aflevering, welke in tekst niet onbelangrijk mag genoemd worden. Van alle kanten ontvengt de redaktie, gelukwenschingen over de verdienstelijke hervorming van dit tijdschrift, dat nu teenemaal aan zijnen titel beantwoordt. Het getal abbonementen groeit gedurig aan. Verschiedene belangrijke bijdragen voor de *Illustratie*, zullen beurtelings verschijnen.

Men onderschrijft te Tongeren bij M. Collée boekhandelaar.

Proces Bazaine.

Trianon, 21 november.

De zitting wordt om half een geopend. Er is veel volk. Men verwacht dat de heer Gambetta zal gehoord worden.

De eerste opgeroepen getuige is generaal Boyer. Hij geeft uitleggingen over de gemeenschappen buiten Metz voor den 8 oktober. Ondervraagd over de zaak Régnier, zegt hij dat hij dezen persoon niet kende toen hij te Metz kwam. Deze verklaarde hem dat de generaal die met hem Metz zou verlaten, niet zou terugkomen.

De commandant Lamy verklaart dat hij te Hastings was, gehecht aan den keizerlijken prins. Hij zag Régnier, dien hij zeer slecht ontving. Régnier schafte zich bij verrassing eene fotografie van Hastings aan met het handteeken van den keizerlijken prins, wat hem diende tot reispas bij maarschalk Bazaine.

De krijgsraad heeft getuige Régnier, die niet opgekomen is, veroordeeld tot 100 fr. boet. Hij heeft voorbehoudingen aangenomen voor latere vervolgingen.

De heer Jules Favre getuigt dat de heer von Bismarck hem zegde dat hij geen belang aan Régnier hechtte. In den loop van het onderhoud zegde de heer von Bismarck dat het gouvernement der nationale verdediging niet moest rekenen op maarschalk Bazaine.

Maarschalk Leféblé zegt dat hij ongerust was over maarschalk Bazaine. Hij herinnert de talrijke depechen die hij gepoogd heeft den maarschalk te doen geworden.

De heer Gambetta getuigt dat het gouverne-

ment volle vertrouwen in Bazaine had tot het laatste oogenblik, op verslag van den heer Tissot, dan fransch gezant in Engeland. Hij heeft bij de overgaaf van Metz de zekerheid verkregen dat maarschalk Bazaine eene politieke rol had willen spelen, wat zijne proclamatie over de overgaaf van Metz verwekte.

Tot hiertoe hebben de getuigenissen geen enkel bewijs van verraad bij den beschuldigen aan 't licht gebracht. Bazaine wilde getrouw blijven aan de dynastie der Napoleons. Hij hoopte, dat de keizer op den troon zou terugkomen, ofwel, dat het regentschap aan de keizerin zou worden opgedragen, in afwachting der meerderjarigheid van haren zoon. De maarschalk spaarde zijn leger om des noods datplan te ondersteunen, misschien ook om later, in eenen nieuwen oorlog, wraak te nemen op de Pruisen. Hij werd verrast door de gebeurtenissen en gedwongen zich over te geven. Dat legt alles uit.

In de laatste zittingen van den krijgsraad werden verscheidene inwoners van Metz gehoord. Allen vielen hevig uit tegen Bazaine. « Had 't dapper Fransch leger eenen opperbevelhebber gehad, zooals het er eenen verdiende — zegde een van die getuigen — dan zou Metz niet vernederd zijn gelijk thans! »

Voorzeker: Bazaine heeft niets gedaan om uit Metz te breken, niets om zijne troepen te vereenigen met die van Mac-Mahon, en te zamen te pogen den vijand terug te slaan. Hij deed niets, omdat hij eene totale neerlaag voorzag, en aan zijn plan hield: zijn leger te sparen om de Napoleons op den troon te houden.

Andere getuigen kwamen verklaren, dat, ofschoon Metz door de Duitschers was ingesloten, de gemeenschap tusschen deze stad en Frankrijk nog genoegzaam openbleef om Bazaine in briefwisseling te laten met Mac-Mahon, iets waarvan Bazaine geen gebruik heeft gemaakt. Verder bleek het uit de getuigenissen, dat Bazaine binnen Metz bekend was met den heelen loop der zaken in Frankrijk, met den val van den keizer en het uitroepen van een nieuw gouvernement, de republiek. Bazaine kon met dat nieuw gouvernement in onderhandeling komen. Dat heeft hij niet gedaan; neen, omdat zulks strijdig was aan zijne inzichten, aan zijne trouw jegens Napoleon, zijnen meester.

Trianon, 22 november.

Donzella, matroos, is gelast geworden telegrammen naar Metz te dragen. Hij is te Diedenhoven aangekomen, waar men hem afgeraden heeft zijne reis voort te zetten. Deze getuigenis heeft eenen grooten indruk te weeg gebracht. De voorzitter wenscht den heer Donzella geluk over zijnen moed. De andere getuigen waren van weinig belang.

Buitenlandsch nieuws.

Frankrijk.

Wat moet Parijs toch krielen van benden, die maar van diefte leven! Iedere maand worden nieuwe benden aangehouden. Op dit oogeblik doet de politie een nauwkeurig onderzoek, dat haar steeds zestien dieven heeft overgeleverd. Het hoofd der bende is maar dertien jaar en half, en onder zijn bevel staan er jongelingen van twintig jaar. De leden der bende zijn van negen tot twintig jaar oud, en niet tevreden met anderen te bestelen bestolen zij elkaar.

Een hunner had rum, die hem te beurt was gevallen onder den grond verborgen. Zijne makkers roofden den rum, en de bestolene verklikte ze. Deze straatdieven sliepen voornamelijk in de Amerikaanse omnibussen. Te oordeelen naar hetgeen bij deze dieven gevonden is, toen zij aangehouden werden, moet het getal en de waarde der gestolen voorwerpen aanzienlijk zijn. Twee dezer dieven, bijna de jongste, zijn de zonen van zekere vrouw Gargese. Is deze ongelukkige, welkeze dwong te stelen.

EENE OVERSTROOMING.

De *Indépendant* der Oostensche Pyreneeën kondigt eene overstrooming aan, die op 14 dezen maand te Perpignan heeft plaats gehad.

Rond twee ure 's morgens hoorde men een afgrijselijk gerucht, dat gansch de stad Perpignan deed ontwaken. Dit gerucht werd veroorzaakt door eene schielijk en onverwachte waterwassing van de rivier Tet.

Eenige Bohemers, die onder de Sint-Pietersbrug gekampeerd lagen, hadden slechts den tijd om zich 't leven te redden. Een hunner wagens en vele hunner bagagiën werden door den onweersaanbaren stroom medegesleept.

Te Bercy heeft een gebuwde dronkaard zich willen verdrinken, omdat men hem had wijs gemaakt dat hij voor eene tweede maal in den echt was getreden. De arme man was peter geweest, en men had hem gezegd, dat hij, in plaats van op den register der geboorten te teekenen, op het huwelijksregister zijn naam had gezet en met de meter des kinds was getrouwd! De ongelukkige dronkaard was zoo bang van naar zijne eerste vrouw weder te keeren, na zulk een verraad, dat hij verkoos een einde aan zijn leven te stellen met zich te willen verdrinken. Men kon hem gelukkiglijk redden en hem de farce doen begrijpen.

Duitschland.

Welke verbazende nadeelen aan Pruisen door de landverhuizing zijn toegebracht, blijkt uit de volgende officiële statistiek: Het aantal personen, die sedert 1844 tot op het midden van dit jaar Pruisen als landverhuizers hebben verlaten, is tot 641,657 geklommen. Men berekent dat ieder hunner, allen dooreen genomen, 150 th. in specie uit het land heeft gevoerd, en dat de arbeidskracht van ieder mag geschat worden op 500 th. per jaar; hieruit volgt, dat ieder gelijk 650 th. kapitaal mag gesteld worden; zoodat het totaal verlies door hun vertrek uit 't land vertegenwoordigt een kapitaal van 417,077,050 th.

Tegenover dit aantal emigranten staan 108,260 immigranten, vertegenwoordigende een aanwinst van 70,369,000 th; het werkelijke verlies moet dus geschat worden op thalers 346,708,050.

Hoe ongelijk die last op de verschillende deelen des lands drukt, blijkt uit de volgende cijfers. Van 1867 tot 1871 verliet 1 op 18 personen het district Straalsund, en in het district Gumbinnen was het slechts 1 op de 1575.

GEDURENDE datzelfde tijdperk bedroeg de immigratie te Berlin 1 per 137 personen, en in 't regeeringsdistrict Göslin was het slechts 135 maal grooter.

De evenredigheid van het aantal landbouwers was bij de emigranten 100 percent hooger dan bij de immigranten gedurende het bijna 30jarige tijdperk sedert 1844 verlopen. De tegenovergestelde verhouding heeft plaats met betrekking tot degenen, die zich wijden aan handel of nijverheid, en de provinciën, die door de immigranten het meest zijn bevoordeeld, blijken te wesen Brandenburg, Saks-n, de Rijnprovinciën en Silezië. De verklaring hiervan ligt voor de hand; dit feit is het natuurlijk gevolg van den maatschappelijke toestand; in de groote steden ontstaat overbevolking en het platteland daerentegen wordt ontvolkt.

Spanje.

Estella, 22 november.

Don Alfonso, is door zijnen broeder, don Carlos, tot commandant-generaal der provinciën Valencië en Arragan benoemd. Hij is gister uit Bordeaux naar zijnen post vertrokken, vergezeld door de *cabecillas* Lafuente, Freixa en Caro.

Bij een gevecht der republikeinen tegen de Carlisten in het dorp Velez Rubio, provincie Almena, werden 32 republikeinen dood, 52 andere gekwetst en het overige der 400 soldaten viel den Carlisten als krijgsgevangenen in handen.

Eene deputatie van Catalaanse Carlisten is hier met de toestemming der opperhoofden van Catalonië aan don Carlos de benoeming van Cabrera tot algemeene bevelhebber komen vragen.

Eene andere deputatie Carlisten uit Valencië is de benoeming van generaal Polo, schoonbroeder van don Carlos, tot bevelhebber van Valencië komen vragen.

Zweden en Noorwegen.

Men kent sedert lang het gebruik van papier in vervanging van hout in het bouwen der wagens van den ijzerenweg, doch het gebruik, dat men thans van dit product kan maken schijnt grenzelooz.

De *Journal de la Société des Arts* zegt dat er eene kerk van geknauld papier bestaat bij Bergen en dat zij 1000 personen kan bevatten.

Binnen is de kerk rondvormig, van buiten achthoekig. De standbeelden, het dak, het gewelfsel, zijn allen in geknauld papier, bij middel van eene oplossing van vitriool, melk en wit van eieren, oudoordingbaar gemaakt.